

Rapport

Datum: 26 april 2007

Rapportnummer: 2007/073

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de CIE-officier van justitie te Q toestemming heeft gegeven om haar op 19 december 2002 buiten haar medeweten en zonder haar toestemming in het informantenregister in te schrijven als informant voor de Criminele inlichtingen eenheid (CIE).

Beoordeling

Algemeen

Verzoekster exploiteerde sinds november 2000 een café. Op 18 december 2002 werd zij telefonisch benaderd door een CIE-runner van het regionale politiekorps P. In vervolg op dit gesprek verleende de CIE-officier van justitie te Q op 19 december 2002 toestemming om haar in te schrijven in het informantenregister.

In november 2002 was het bovengenoemde korps een onderzoek gestart naar aanleiding van het aantreffen van verdovende middelen in twee panden in dezelfde straat als het café van verzoekster. Op 17 februari 2003 werd in tien panden in het kader van een gerechtelijk vooronderzoek een doorzoeking gedaan. Naar aanleiding van een betrouwbare tip werd de doorzoeking op 18 februari 2003 uitgebreid naar het café van verzoekster, waarbij op 20 februari 2003 een grote hoeveelheid harddrugs werd aangetroffen. Uit nader politieonderzoek bleek dat verzoekster met de plaatsing van de drugs niets te maken had. Nadat de gemeente had besloten tot tijdelijke sluiting van het pand gedurende een half jaar, heeft verzoekster het café uiteindelijk definitief gesloten.

I. Bevindingen

1. Verzoekster klaagt erover dat zij zonder haar medeweten en zonder haar toestemming op 19 december 2002 als informant is ingeschreven in het informantenregister. Zij ziet een connectie tussen de inschrijving en het aantreffen van drugs in haar café. Volgens haar is uitgelekt dat zij als informant stond ingeschreven en zijn de drugs uit wraak in haar café geplaatst.

Op 18 december 2002 werd zij door een CIE-runner gebeld. Tijdens dit gesprek is een rol als informant helemaal niet aan de orde geweest, aldus verzoekster. De politieambtenaar deed haar onafgebroken oneigenlijke voorstellen, waarop zij de hoorn op de haak heeft gegooid. Ze diende hierover op 3 maart 2003 een klacht in bij de korpsbeheerder. Pas in de loop van de klachtbehandeling bij het korps kwam zij er op 19 augustus 2003 achter dat zij als informant stond geregistreerd. Op haar verzoek is zij toen uitgeschreven uit het informantenregister. Dit is per 21 augustus 2003 geschied.

2. De minister van Justitie liet op 10 maart 2006 in reactie op de klacht weten dat hij de klacht niet gegrond acht. De minister schreef dat een half jaar voorafgaand aan het telefoongesprek van 18 december 2002 een persoonlijk oriënterend gesprek had plaatsgevonden tussen verzoekster en twee CIE-runners. Naar aanleiding van deze twee contacten verzocht de CIE de CIE-officier van justitie om toestemming tot registratie van verzoekster als informant. Met dit verzoek van de CIE is de toestemming van de betrokkene reeds een gegeven, omdat nu eenmaal geen toestemming aan de CIE-officier van justitie wordt gevraagd als de betrokkene niet bereid is om informant te zijn. Personen die van samenwerking met de CIE afzien, worden namelijk niet voorgedragen, aldus de minister.

In zijn brief gaf de minister nog een toelichting op de wijze waarop de CIE handelt als er interesse bestaat om een persoon informant te laten worden. In zo'n geval wordt een aantal gesprekken gehouden tussen de betrokkene en twee CIE-runners. Dit zijn speciaal daartoe opgeleide en gecertificeerde politieambtenaren. Tijdens deze gesprekken staat het beide partijen vrij om al dan niet met de contacten verder te gaan. Ook zullen de CIE-runners zich ervan vergewissen dat de (potentiële) informant weet wat het begrip informant inhoudt en zullen de spelregels uitgebreid worden besproken. Pas wanneer duidelijk is dat de (potentiële) informant daadwerkelijk met de CIE wil samenwerken, zal tot registratie worden overgegaan. In zijn algemeenheid zal niet met de informant worden besproken dat deze is geregistreerd, aldus de minister. Pas nadat toestemming is verleend tot registratie, begint normaliter pas het echte runnen: het inwinnen van criminele inlichtingen teneinde deze in een bepaald strafrechtelijk onderzoek te kunnen gebruiken. Verzoekster is als zodanig nimmer door de CIE gerund, omdat er zes weken na haar registratie een strafrechtelijke verdenking tegen haar ontstond. Het is vast beleid om een informant in die gevallen niet actief te benaderen.

3. In reactie op het standpunt van de minister schreef verzoeksters gemachtigde op 26 maart 2006 dat het hem en verzoekster had verbaasd dat zij zes maanden voorafgaand aan haar registratie als informant contact zou hebben gehad met twee CIE-runners. Hierover was tot op dat moment niet eerder gesproken in hun contacten met de politie. Het kwam op hem over als een "gekunstelde" gebeurtenis, die verzoekster niet kon bevestigen. Zo'n gesprek waarin de "spelregels uitgebreid zijn besproken" had volgens hem dan ook nooit plaatsgevonden. Tevens benadrukte hij nog dat verzoekster op 18 december 2002 nadrukkelijk had aangegeven dat zij niet als informant voor de politie wilde optreden.

4. Op 3 mei 2006 sprak een onderzoekster van Bureau Nationale ombudsman met verzoekster. In dit telefoongesprek vertelde verzoekster dat op 9 juli 2001 in haar woning was ingebroken. Het was eerder een overval dan een inbraak, zoveel schade was er aan haar woning toegebracht. In het half jaar na die inbraak werd zij regelmatig bedreigd per post en telefoon. Vanwege de heftigheid van de inbraak vermoedde de politie dat het een actie uit het criminele circuit kon zijn, maar uit CIE-bronnen kwam niets naar voren. De

politie kon de daders niet achterhalen, de zaak is nooit opgelost, aldus verzoekster.

Een paar dagen na die inbraak had zij een gesprek met twee CIE-medewerkers. Het gesprek ging voornamelijk over de vermoedens wie voor de inbraak verantwoordelijk was geweest. Daarnaast hadden ze het tussen neus en lippen ook over werken voor de CIE gehad. Omdat zij in de horeca zat, was het goed mogelijk dat zij het een en ander over criminele acties zou horen, aldus de twee politieambtenaren. Verzoekster had daarop geantwoord dat zij mensen niet ging afluisteren als zij met elkaar spraken; dat ging haar niets aan. Ze gaf aan dat ze zich niet met dat soort mensen bemoeide en bovendien zat ze daar voor de inbraak, niet voor de CIE.

Anderhalf jaar later, op 18 december 2002 werd zij gebeld door een van die CIE-runners, de heer Z1. Hij dacht dat zij nog wat voor hem zou kunnen betekenen, wellicht kon de politie dan nog wat voor haar doen met betrekking tot de inbraak. Daarop gaf zij aan dat zij niet gediend was van dit voor-wat-hoort-wat-uitgangspunt. De politie had haar werk toen moeten doen en haar nu niet moeten chanteren. Vervolgens heeft ze de verbinding verbroken en nooit meer wat vernomen, aldus verzoekster. Ze vermoedt dat ze toen is geregistreerd. Op 13 februari 2003 zijn de drugs in haar café gevonden.

5. Voormalig CIE-runner Z1 legde op 13 juni 2006 een verklaring af tegenover de substituut-ombudsman. Daarin vertelde hij dat hij op 19 juli 2001 voor het eerst contact had gehad met verzoekster. Hij had contact gezocht met haar nadat hij er door een collega op was gewezen dat zij informatie zou kunnen hebben waar de CIE mogelijk wat mee zou kunnen doen. Er was bij haar een inbraak geweest en zij had een idee wie de vermoedelijke dader was. Daarnaast noemde zij nog namen van contacten waar de CIE in geïnteresseerd was.

In dit eerste gesprek had hij haar niet gevraagd of zij informant wilde worden. Hij had met haar wel gesproken over de mogelijkheid van het verschaffen van informatie. Pas in een tweede contact met een mogelijke informant wordt gevraagd of deze nog bruikbare informatie heeft die voor de CIE interessant kan zijn. Dan komt het informant worden ter sprake. Wel hadden ze afgesproken dat, mochten ze elkaar nodig hebben, ze contact met elkaar zouden opnemen. Daartoe hadden ze telefoonnummers uitgewisseld en hadden hij en zijn collega hun kaartjes afgegeven.

Op 18 december 2002 zocht hij een tweede keer contact met verzoekster. Zij kon mogelijk nog iets betekenen in een onderzoek waar hij op dat moment mee bezig was en misschien kon dit nog wat opleveren voor haar zaak. Zij gaf aan dat ze op dat moment geen informatie had, maar dat ze wel bereid was informatie te geven. Hieruit leidde hij af dat ze informant wilde worden. De CIE-runner lichtte toe dat het destijds niet gebruikelijk was expliciet uit te spreken dat iemand informant wordt. Als deze aangaf informatie te willen verschaffen, was dat een aanwijzing dat hij of zij informant wilde worden. Tegenwoordig wordt mensen duidelijk gemaakt dat ze onder nummer bij de CIE te boek

staan.

Na het gesprek lichtte hij de coach in over haar instemming met inschrijving. Deze nam op 19 december 2002 contact op met de CIE-officier van justitie, waarna zij dezelfde dag is geregistreerd in het informantenregister.

Tot slot verklaarde Z1 nog dat haar inschrijving als informant niet via hem of de CIE naar buiten is gekomen. Als er informatie naar buiten is gegaan, dan is dat van haar zelf geweest, aldus Z1.

6. Voormalig CIE-runner Z2 verklaarde op 13 juni 2006 tegenover de substituut-ombudsman dat hij één keer contact heeft gehad met verzoekster. Dit was het gesprek dat hij samen met zijn collega Z1 op 19 juli 2001 met haar had gevoerd naar aanleiding van de inbraak in haar woning. De aanleiding was de mogelijke informatie die zij de CIE zou kunnen verschaffen over personen die in het criminele circuit actief zijn. Zij had een café en stond haar mannetje en daarom was zij interessant om een intakegesprek mee te voeren.

Hij verklaarde dat je in een eerste gesprek aan het aftasten bent of iemand geschikt is en bereid is om informant te worden. Je geeft aan wat van een informant verwacht wordt, maar laat niet het achterste van je tong zien. De drie kernpunten zijn dan eerlijkheid, openheid en vertrouwen. Als die basis er niet is, kun je in de toekomst niet goed samenwerken. Dit betekent dat je een informant laat weten dat versochte informatie is gebruikt. In dit eerste gesprek met verzoekster was een registratie nog niet aan de orde. Hij kon zich niet meer herinneren wat de reactie van verzoekster op het gesprek was geweest. Wel wist hij dat er geen bruikbare informatie was gegenereerd uit het contact met haar. Tot het moment dat hij door de Nationale ombudsman werd benaderd, was hij niet op de hoogte van het feit dat zij als informant ingeschreven had gestaan. Op de vraag of het mogelijk was dat informatie over haar inschrijving was gelekt, antwoordde hij dat dit van de zijde van de CIE nooit is gebeurd. De naam van een betrokkene zal nooit vallen vanuit de CIE. Vertrouwen is erg belangrijk in deze kringen. Als haar naam in het milieu terecht is gekomen, dat ze gelieerd is aan de inlichtingendienst, dan heeft ze dat aan zichzelf te wijten, aldus Z2.

7. Diezelfde dag sprak de substituut-ombudsman eveneens met de heer Z3, hoofd van de CIE van politiekorps P. Hij gaf aan dat het in het verleden niet gebruikelijk was om de informant expliciet mee te delen dat hij of zij was ingeschreven. Tegenwoordig wordt met nummers gewerkt, van deze registratie worden informanten op de hoogte gesteld (zonder mededeling van het nummer). Tevens kreeg de substituut-ombudsman inzage in de CIE-gegevens die op deze zaak betrekking hadden.

8. Verzoeksters gemachtigde reageerde op de verklaringen en het standpunt van de minister bij brief van 14 augustus 2006. Hierin gaf hij onder meer aan dat de politie

kennelijk haar les had geleerd door wat explicieter met de registratievraag om te gaan.

9. Op 26 januari 2007 sprak een medewerkster van de Nationale ombudsman met politieambtenaar Z4, hoofd van de regionale afdeling informatie. In dit telefoongesprek gaf hij uitleg over hoe sinds een landelijke reorganisatie het aantrekken van nieuwe informanten sedert 2003/2004 in zijn werk gaat. Er vindt een eerste gesprek plaats met een mogelijke informant. In dit gesprek proberen de CIE-runners zoveel mogelijk informatie te vergaren over deze persoon. Deze informatie wordt vervolgens op het politiebureau in de computer ingevoerd in een zogenaamd intakeformulier. Dan wordt er contact gezocht met de CIE-officier van justitie die beslist of deze persoon voor inschrijving in het informantenregister in aanmerking komt. Als deze toestemming geeft, wordt een tweede gesprek met de potentiële informant georganiseerd. Tijdens dit gesprek moet deze persoon beslissen of hij of zij informant wil worden. Daarbij wordt expliciet gevraagd of hij of zij informant wil worden; het enkele verklaren dat hij of zij wel informatie wil verschaffen is niet voldoende. De potentiële informant moet goed doordrongen zijn van de consequenties die het zijn van informant voor hem of haar kan hebben. Hier ligt dan ook een taak voor de CIE-runners. De instemming met inschrijving wordt niet bevestigd door middel van het zetten van een handtekening, evenmin krijgt de informant te horen onder welke persoonscode hij zal worden geregistreerd.

De gegevens over en van informanten worden alleen elektronisch bewaard, bewaakt en beveiligd. De naamgegevens van de bron en de informatie die de bron heeft geleverd worden van elkaar gescheiden gehouden.

10. In een telefoongesprek met de voormalig CIE-officier van justitie op 16 februari 2007 vertelde deze tegenover een medewerkster van de Nationale ombudsman dat het de taak is van de CIE om informatie over een mogelijke informant te verzamelen. De CIE maakt vervolgens de afweging of iemand geschikt is om als informant te worden voorgedragen aan de CIE-officier van justitie. Wanneer deze overtuiging er is, wordt alle verzamelde informatie aan de CIE-officier van justitie voorgelegd. Aan de hand van vastgestelde criteria neemt deze dan de beslissing of iemand wordt ingeschreven als informant.

Een potentiële informant wordt pas ter inschrijving aan de CIE-officier van justitie voorgedragen op het moment dat deze "wel met de CIE in zee wil", aldus de CIE-officier van justitie. Het woord informant wordt in die gesprekken niet eens genoemd. De CIE-officier van justitie vertrouwt erop dat de politie deze bereidheid bij de potentiële informant heeft gecheckt. Zelf heeft deze geen contact met de potentiële informant, dat is immers de taak van de CIE.

De CIE-officier van justitie benadrukte nog dat de centrale inschrijving als informant puur een administratieve handeling is, en daarom niet relevant is voor een informant. Deze centrale registratie vindt plaats ter voorkoming dat iemand dubbel geregistreerd wordt bij verschillende korpsen.

Wat de CIE-officier van justitie was opgevallen aan deze zaak, was dat de periode tussen het eerste en tweede gesprek lang heeft geduurd, ongeveer anderhalf jaar. Dat is niet gebruikelijk. Verder gaf de CIE-officier van justitie te kennen dat de CIE-runners van het betrokken politiekorps zeer integer te werk gaan, en zijn gegaan, en dat zij allen de overtuiging hadden dat verzoekster had ingestemd met haar rol als informant. Daarnaast had de CIE veel moeite betracht om verzoekster en haar gemachtigde naderhand te informeren over de gang van zaken in deze, aldus de CIE-officier van justitie.

II. Beoordeling

11. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de daarvoor relevante informatie verwerven. Dit brengt mee dat wanneer het voornemen bestaat tot inschrijving van een persoon in het informantenregister, de CIE-officier van justitie die daartoe toestemming verleent zich verzekerd weet van het feit dat de beoogde informant daadwerkelijk instemt met inschrijving in dit register.

12. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman komt naar voren dat verzoekster wist dat zij met medewerkers van de CIE van doen had. Daarnaast blijkt dat verzoekster in de veronderstelling was dat zij aan Z1 had duidelijk gemaakt dat zij geen informant wilde zijn, maar dat Z1 de uitkomst van het gesprek geheel anders heeft opgevat. Ook staat vast dat CIE-runner Z1 verzoekster niet expliciet heeft meegedeeld dat zij CIE-informant zou worden en als zodanig zou worden ingeschreven. Hieruit mag worden afgeleid dat verzoekster niet bekend was met het feit dat zij als informant werd aangemerkt en stond geregistreerd.

13. In de periode waarin deze kwestie speelde (2001-2002), was het volgens de CIE-runners en het hoofd CIE niet gebruikelijk dat expliciet met de betrokkene werd gecommuniceerd dat deze als informant zou worden ingeschreven. Ook de minister laat weten dat het in zijn algemeenheid niet gebruikelijk is dat met de informant wordt besproken dat deze is geregistreerd.

14. Gebleken is dat het inschrijven sec voor politie en justitie een puur administratieve handeling betreft die op zichzelf geen gevolgen heeft voor de informant. De Nationale ombudsman verstaat de klacht van verzoekster aldus dat deze niet een administratieve uitvoeringshandeling betreft maar de daaraan voorafgaande beslissing van politie en Openbaar Ministerie om betrokkene als informant aan te merken en de daaraan voorafgaande conclusie dat zij bereid is om als informant op te treden.

15. Omdat het zijn van informant diep in het leven van een informant (en zijn omgeving) kan ingrijpen, is het van groot belang dat deze zich bewust is van de gevolgen van het informant-zijn en dat de CIE-officier van justitie alleen dan goedkeuring geeft aan het opnemen van een persoon in het bestand van informanten wanneer deze persoon er

uitdrukkelijk mee instemt dat hij als informant wordt aangemerkt en geregistreerd. Die instemming van betrokkene mag dan ook niet worden aangenomen op grond van het enkele feit dat deze aangeeft in de toekomst wel informatie te willen verschaffen, hoezeer dat destijds ook gebruikelijk was. Het is namelijk goed mogelijk dat de benaderde persoon zich niet realiseert dat hij of zij hierdoor instemt met registratie als informant, met alle mogelijke gevolgen van dien.

16. In deze zaak heeft de CIE-runner uit het gesprek met verzoekster opgemaakt dat zij geen bezwaren had tegen inschrijving als informant. Dit heeft hij doorgegeven aan zijn coach die vervolgens de CIE-officier van justitie heeft verzocht toestemming te verlenen tot inschrijving. De CIE-officier van justitie heeft, zoals destijds te doen gebruikelijk, erop vertrouwd dat verzoekster instemde met haar rol als informant, omdat de CIE altijd zeer integer te werk ging en de vaste werkwijze was dat de CIE personen alleen voor inschrijving in aanmerking liet komen als deze daarmee hadden ingestemd. Echter, deze instemming bestond in dit geval niet, zoals achteraf is gebleken. Dit brengt een lacune aan het licht in deze tot dan toe gebruikte werkwijze tussen de politie en de CIE-officier van justitie. Het blijkt dat deze werkwijze te weinig waarborgen biedt om zonder enige twijfel te kunnen veronderstellen dat deze toestemming daadwerkelijk is verleend. Aangezien de inschrijving slechts met goedkeuring van de CIE-officier van justitie geschiedt, draagt deze de verantwoordelijkheid voor de inschrijving van een informant. Dit brengt met zich mee dat het de CIE-officier van justitie is aan te rekenen als er zonder toestemming van de informant tot inschrijving wordt overgegaan. Hoezeer de CIE-officier van justitie er in het verleden gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat de voorgelegde informatie juist was, heeft de CIE-officier van justitie in deze toch gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van de mededeling (zie hiervoor onder 9.) dat inmiddels sedert enkele jaren het beleid met betrekking tot het aantrekken van nieuwe informanten is aangescherpt. Hiermee is veiliggesteld dat potentiële informanten zich bewust zijn van de inschrijving in het informantenregister en de consequenties die dit met zich meebrengt.

Tot slot nog het volgende. Bij de Nationale ombudsman bestaat niet de overtuiging dat van de zijde van de CIE informatie over verzoeksters inschrijving als informant naar buiten is gebracht.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het arrondissementsparket te Q, is gegrond ten aanzien van:

- het zonder haar medeweten en toestemming inschrijven van verzoekster als informant in het informantenregister, wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat sedert enkele jaren nieuwe CIE-informanten conform een aangescherpt beleid worden aangetrokken.

Onderzoek

Op 24 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw X te Y, ingediend door de heer Xv te Y. Omdat verzoekster de klacht niet eerder aan het betrokken bestuursorgaan had voorgelegd, is de klacht allereerst aan de politie voorgelegd. Na afhandeling door de korpsbeheerder verzocht X de Nationale ombudsman alsnog te behandelen. Nadere bestudering van het dossier leidde tot de conclusie dat de gedraging niet aan de korpsbeheerder, maar aan de minister van Justitie moest worden toegerekend. Naar de gedraging werd vervolgens een onderzoek ingesteld richting de minister van Justitie.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast nam de substituut-ombudsman van twee voormalig CIE-ambtenaren een verklaring af. Tevens sprak de substituut-ombudsman met het hoofd CIE en kreeg hij inzage in de CIE-gegevens met betrekking tot deze zaak. Daarnaast verschaften het hoofd van de regionale afdeling informatie van het regionale politiekorps P en voormalig CIE-officier van justitie te Q tegenover een medewerkster van Bureau Nationale ombudsman informatie betreffende de gang van zaken in CIE-zaken. Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder, de minister en de betrokken ambtenaren Z1, Z2, Z3 en Z4 deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De gemachtigde van verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 24 mei 2005, met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoekster en het regionale politiekorps P.

2. Standpunt van de minister van 10 maart 2006.
3. Reactie van verzoekster van 26 maart 2006.
4. Telefonische informatie van verzoekster van 3 mei 2006.
5. Verklaring van betrokken ambtenaar Z1 van 13 juni 2006.
6. Verklaring van betrokken ambtenaar Z2 van 13 juni 2006.
7. Gesprek van 13 juni 2006 van de substituut-ombudsman met het hoofd CIE van het regionale politiekorps P, Z3, waarin de kennisneming van de wijze van registratie van CIE-informanten bij het regionale politiekorps P centraal stond. Tevens vond inzage in de CIE-informatie met betrekking tot deze zaak plaats.
8. Nadere reactie van verzoekster van 14 augustus 2006.
9. Nadere reactie van de minister van 16 oktober 2006.
10. Telefonische informatie van hoofd regionale informatie van het regionale politiekorps P, Z4 van 26 januari 2007.
11. Telefonische informatie van de CIE-officier van justitie van 16 februari 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Aanwijzing Opsporingsbevoegdheden (geldig van 1 februari 2000 tot 1 februari 2004; Stcrt. 2000, 25)

"3.5 CIE

3.5.1 Regelgeving

Artikel 5 Modelreglement informantenregister

Het informantenregister kent een administratief onderscheid van het begrip informant:

voorlopig geregistreerde informant. Deze categorie van informanten betreft informanten die beoordeeld worden om ingeschreven te worden als geregistreerde informant;

geregistreerde informant. Voor benoeming tot de categorie van geregistreerde informant is toestemming noodzakelijk van de CIE-officier van justitie;

uitgeschreven informant. Dit zijn informanten die niet langer als geregistreerde informant te boek mogen staan en derhalve niet meer actief worden gerund.

3.5.2 Begripsbepaling

Een informant of een 'bron' is een persoon die anders dan als getuige of verdachte, aan een opsporingsambtenaar, die werkzaamheden verricht zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid onder c van de Regeling criminele eenheden, informatie verstrekt omtrent door anderen gepleegde of nog te plegen strafbare feiten.

3.5.6 Informanten

Controle op informanten

Ten aanzien van alle informanten geldt dat zij slechts met toestemming van de CIE-officier van justitie mogen worden ingeschreven als geregistreerde informant en 'gerund'.

In het informantenregister wordt, ingevolge art. 5 Modelreglement informantenregister, een onderscheid gemaakt tussen een voorlopig geregistreerde informant, een geregistreerde informant en een uitgeschreven informant. De CIE-officier van justitie bepaalt of een voorlopig geregistreerde informant daadwerkelijk als geregistreerde informant wordt ingeschreven. Hij toetst daarbij de kwaliteit van de informant, bepaalt de duur van deze inschrijving en verlengt deze wanneer, gezien de omstandigheden, daarvoor naar zijn oordeel aanleiding is.

Alle informanten worden onder een unieke persoonscode (de ICS-code) aangemeld bij de NCIE. Op deze wijze kan worden gecontroleerd of zij niet bij meer dan een CIE hun diensten als informant aanbieden en wordt voorkomen dat twee (of meer) bronnen worden opgevoerd in een proces-verbaal terwijl er in werkelijkheid slechts sprake is van een bron.

Bronafscherming

Een CIE heeft altijd twee redenen om de identiteit van haar informanten naar vermogen geheim te houden: het algemeen opsporingsbelang en het belang van de persoonlijke veiligheid van de informanten.

Informanten waarover een CIE beschikt dienen zo veel mogelijk ook in de toekomst beschikbaar te blijven. Indien een persoon, die 'de politie' vertrouwelijk van informatie heeft voorzien, ervaart dat zijn identiteit toch bekend wordt moet er rekening mee worden gehouden dat die persoon in de toekomst geen informatie meer zal verschaffen. In dit kader geldt dat ook in het algemeen de in de samenleving bestaande bereidheid de politie

te 'tippen' zal afnemen indien men ervaart dat de identiteit van tipgevers in het strafproces naar voren komt.

De CIE heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor de veiligheid en maatschappelijke positie van haar bronnen. Die veiligheid, en de mogelijkheid een zelf gekozen maatschappelijke positie te blijven innemen, kunnen om zeer voor de hand liggende redenen in gevaar komen indien de identiteit van een vertrouwelijke bron bekend wordt. Dat klemt temeer met het oog op de aard van de strafbare feiten die aanleiding kunnen geven informatie in een CIE bestand op te nemen.

3.5.7 Verstrekken van informatie

Uitsluitend de door de korpschef aangewezen chef van een CIE en zijn plaatsvervanger(s) zijn bevoegd informatie, die in CIE bestanden voorkomt, ter beschikking van andere opsporingsambtenaren te (doen) stellen. Andere medewerkers van CIE-en zijn daartoe niet bevoegd.

3.7 CIE-regeling (Stcrt. 12 oktober 2000, 198)

Artikel 5

Criminele inlichtingen eenheden registreren informantgegevens overeenkomstig het daartoe vastgestelde modelreglement, onder gelijktijdige codetoekenning. Informantgegevens kunnen slechts worden verstrekt, voor zover dit noodzakelijk is voor de verantwoording van de verrichtingen naar aanleiding van de opgenomen gegevens."